

націлений на експеримент, він рухається вперед, мало шануючи минуле; в той час як консерватизм навпаки, покладається на здобутки віків [4, с. 67–77].

Явним проявом плутанини у масовій свідомості є домінування у певних середовищах уявлення, що консерватор є «різновидом радикала». Протягом уже тривалого періоду журналісти використовують слово «консерватор» у сенсі, відмінному від істинного. Волтер Беджет назвав дотримання «хибного» тлумачення консерватизму «безграмотним демократичним консерватизмом мас». У світі побутує також «консерватизм не далі власної хати», тобто консерватизм прив'язаності до дрібної власності, зумовлений страхом, що певні політичні заходи зашкодять їй чи зруйнують матеріальну вигоду, пов'язану з володінням власністю. Ці «консерватори», як зазначив один із вчених: «підживлюються страхом перед тим, що їхній магазин, їхній будинок, їхнє життя – не стільки фізичне, скільки спосіб життя та засоби існування будуть зруйновані та втрачені назавжди» [5, с. 121–140].

Таким чином, можна зробити висновок, що у світі існує низка проблем, пов'язаних із хибним розумінням консерватизму, неважливо чи це академічні помилки, чи плутанина у масовому мисленні – це призводить до викривленого уявлення про зазначене вчення, що в свою чергу тягне за собою непорозуміння у різних сферах життя.

Список використаних джерел:

1. Roger Scruton. The meaning of Conservatism / Revised 3rd edition. – South Bend, Indiana: St. Augustine's Press, 2002. – С. 256. Переклад з англійської Юрія Мельника.
2. Russell Kirk. Introduction. – У кн.: The Portable Conservative Reader. – С. 56. Переклад з англійської Василя Лісового.
3. Edmund Burke. Reflections on the Revolution in France. – С. 248. Переклад з англійської Олександра Мокровольського.
4. M. Stanton Evans. Conservative Case for Freedom. – У кн.: What Is Conservatism? / Edited by Frank S. Meyer. – New York, 1964. – С. 90. Переклад з англійської Андрія Бондаря та Ніни Поліщук.
5. Irving Babbitt. Burke and Moral Imagination. – У кн.: Irving Babbitt. Democracy and Leadership / Foreword by Russell Kirk. – Indianapolis: Liberty Fund, 1979. С. 121–140. Переклад з англійської Степана Кошарного.

Конет А.В.

студент,

*Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича*

СТАНОВЛЕННЯ ВИБОРЧОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ: ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ

Враховуючи, що для підвищення ефективності державного управління в Україні надзвичайно важливо мати стабільний уряд, який би підтримувався парламентською більшістю, можна прогнозувати подальшу модернізацію

виборчої системи у напрямку визначення її оптимальної моделі. У дійсності все буде залежати від реальної розстановки політичних сил. Історія державно-правового розвитку на території сучасної України бере свій початок від середини I тисячоліття до Різдва Христового, коли у народів і племен Північного Причорномор'я з'являються перші державні утворення. Відомості про основні племена, які жили на цих теренах, подає грецький історик Геродот (V століття до н. е.). У VII столітті до н. е. у скіфів, жителів території сучасної України, утворюється могутній племінний союз. Досягнутій скіфами сходинці розвитку відповідала й організація управління у формі військової демократії. Найважливіші питання розглядалися на зборах воїнів. Значним впливом користувалися ради родових старійшин, передусім союзна рада. Але особлива роль у союзі належала військовим вождям – «царям», які очолювали скіфське військо під час походів. Влада «царів» передавалась у спадщину, але кандидатури «царя» та його наступника затверджувалися народними зборами [2, с. 7].

У Давньоруській державі функціонували народні збори – віче. Із племінних сходів давніх слов'ян вони перетворилися на зібрання, в яких брали участь вільні дорослі жителі міста – купці, ремісники та ін. Але вирішальну роль у них відігравала міська феодальна верхівка – «бояри» і «старці градські». Важливою функцією віча було комплектування народних ополчень і обрання їх ватажків. Віче скликалося під час облоги міста, перед початком воєнних походів, на знак протесту проти політики князя. Виконавчим органом такого зібрання була рада. У зв'язку з тим, що віче збиралося рідко, рада не тільки репрезентувала його, але фактично й заміняла. Правила в ній міська знать [2, с. 103].

Згодом замість віча князь починає збирати раду наблизених феодалів, землевласників, духовенства – бояр. Із зміцненням влади князів і державного апарату діяльність віча відмирає. Виняток становили лише віча у Пскові та Новгороді.

У XVII сторіччі, перебуваючи у васальній залежності від Москви, Україна, за словами Д. Дорошенка, користувалась широкою внутрішньою автономією. «Козацька українська держава мала свого окремого голову держави – гетьмана, який вибирався самими ж українцями й тільки присягав після виборів цареві на вірність і з його урядом заключав формальний договір, мала своє власне військо, свої фінанси, свій власний адміністративний та судовий устрій і свої закони». «На розсуд Гетьмана при публічній згоді обирали Генерального скарбника, мужа видатного, заслуженого, багатого і прямодушного». Але завжди як козацькі, так і прості урядники, а особливо полковники, повинні були обиратися вільним волевиявленням і голосуванням. Після виборів вони затверджувалися гетьманською владою, хоча вибори цих посадових осіб не повинні були оголошуватися і здійснюватися без гетьманської згоди.

Виборчі традиції в Україні формувалися під значним впливом суміжних держав, під чийм підпорядкуванням перебували в різні часи окремі її території. У Росії існувала така установа колегіального правління, як Боярська дума – вища рада феодальної знаті при князеві, а потім при цареві, до якої збирали

представників трьох найзнатніших станів: бояр, окольничих та думних дворян. Цар Петро I скасував Боярську думу у зв'язку із заснуванням Сенату – найвищої урядової установи Російської імперії XVIII століття, на яку було покладено нагляд у справах суду, фінансів та адміністрації [1, с. 87].

Значним внеском у розвиток електоральної культури були вибори, що проходили у Західній Україні за часів панування Австрії та Польщі. Декретом австрійського імператора від 1861 року Галичина, яка була однією з австрійських провінцій, отримала право обирати свій крайовий законодавчий орган місцевого самоврядування – Галицький сейм. Цей представницький орган складався з курій, до яких обиралися депутати окремо від кожної верстви населення [1, с. 22].

Узагальнюючи дані дослідження, можна зробити висновок, що виборча система – це сукупність правил, прийомів і процесів, що забезпечують і регулюють легітимне формування державних представницьких органів політичної влади. У кожній країні виборча система функціонує на основі законодавства, що деталізує основні положення даної системи, зафіксовані в конституції країни. У законодавстві відбито положення про порядок висування кандидатів, вимоги до них, процедура голосування і підрахунку голосів, можливості користування послугами засобів масової інформації, а також джерела фінансування.

Список використаних джерел:

1. Кульчицький В. С., Тищик Б. Й. Історія держави і права України: Навч. посіб. – К.: Атіка, 2011. – 320 с.
2. Історія держави і права України: Підруч. для юрид. вищих навч. закладів і фак.: У 2 ч. / За ред. акад. Академії правових наук України А. Й. Рогожина. – К.: Ін Юре, 2009. – Ч. 1. – 367 с.

Коновалова І.О.

студентка;

Куцепал С.В.

доктор філософських наук, професор,

Полтавський юридичний інститут

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ОРГАНІЧНА ТЕОРІЯ СУСПІЛЬСТВА СПИРАЮЧИСЬ В АСПЕКТІ КОНСЕРВАТИЗМУ

Замість виразної концепції якогось ідеального суспільства, до моделі якого все ближче мають підступити всі держави, консерватори визнають концепцію політичного устрою, що вирізняється трохи більшим ступенем зрілості. Цю їхню концепцію можна охарактеризувати як органічну теорію суспільства.